

HELGEROA BARNEHAGE ÅRSPLAN 2019-2020

Innholdsfortegnelse:

PEDAGOGISKE PLANER:

Kap.		Side:
1	Informasjon om Helgeroa barnehage	3
2	Organisasjonskart	4
3	Forutsetninger for Helgeroa barnehage	5
4	Planer som er grunnlaget for vår drift.	6
5	Barnehagens visjon og verdier.	7
6	VIS. Vennskap, inkludering og sosial kompetanse.	8
7	Danning gjennom omsorg, lek og læring	10
8	Helgeroa barnehage – en helART barnehage	13
9	Barnehagens fagområder	14
	9.1 Kommunikasjon, språk og tekst	14
	9.2 Kropp, bevegelse, mat og helse	16
	9.3 Kunst, kultur og kreativitet	18
	9.4 Natur, miljø og teknologi	20
	9.5 Antall, rom og form	25
	9.6 Etikk, religion og filosofi	27
	9.7 Nærmiljø og samfunn	29
10	Våre arbeidsmåter	30
11	Barnehagens samarbeidspartnere. Overgang barnehage - skole	33
12	Barnehagens tradisjoner	35
13	Vurdering	37
14	Foreldresamarbeid, overganger, samarbeidsutvalget.	38
15	Personalsamarbeid	4

1. INFORMASJON OM HELGEROA BARNEHAGE.

Helgeroa barnehage ble først satt i gang 01. 01. 76 i lokaler i den gamle skolen i Helgeroa. Det var den gang den første kommunale barnehagen i gamle Brunlanes kommune.

Fra og med 28. 07. 86 startet barnehagen opp i egne lokaler i nytt bygg ved Berg skole. I 2016 feiret vi at barnehagen er 40 år!

Barnehagen vil dette året være en 5-avdelings barnehage med barn i alderen 0 – 6 år.

Den eies av Larvik kommune. I Larvik kommune har det de siste åra vært jobbet systematisk i forhold til å kvalitetssikre tjenester. For barnehagenes del betyr det at vi har hatt spesiell fokus på samarbeid barnehage/hjem og pedagogisk arbeid.

Helgeroa barnehage er en barnehage som jobber systematisk med miljøarbeid.

Barnehagen drives etter Lov om barnehager m/forskrifter. Innholdet er beskrevet i Rammeplan for barnehager.

I år vil Helgeroa barnehage ha 69 barn. Barna går på 60 – 100 % plass.

Barnehagens åpningstid er fra kl. 06. 30 – 16. 45.

Barnehagens adresse: Helgeroa barnehage, Søndersrødveien 49, 3295 Helgeroa

Barnehagens telefonnummer: 33 17 27 90

Mobilnr styrer: 98 23 11 03

Marihøna mobilnr: 98 23 10 19

Grasshoppa mobilnr: 98 23 10 24

Loppa mobilnr: 98 23 10 21

Sommerfuglen mobilnr: 98 23 10 20

Humla mobilnr: 48 00 65 77

Barnehagens styrer: Bjørg Ødelund

E-post adresse:

bjorg.odelund@larvik.kommune.no

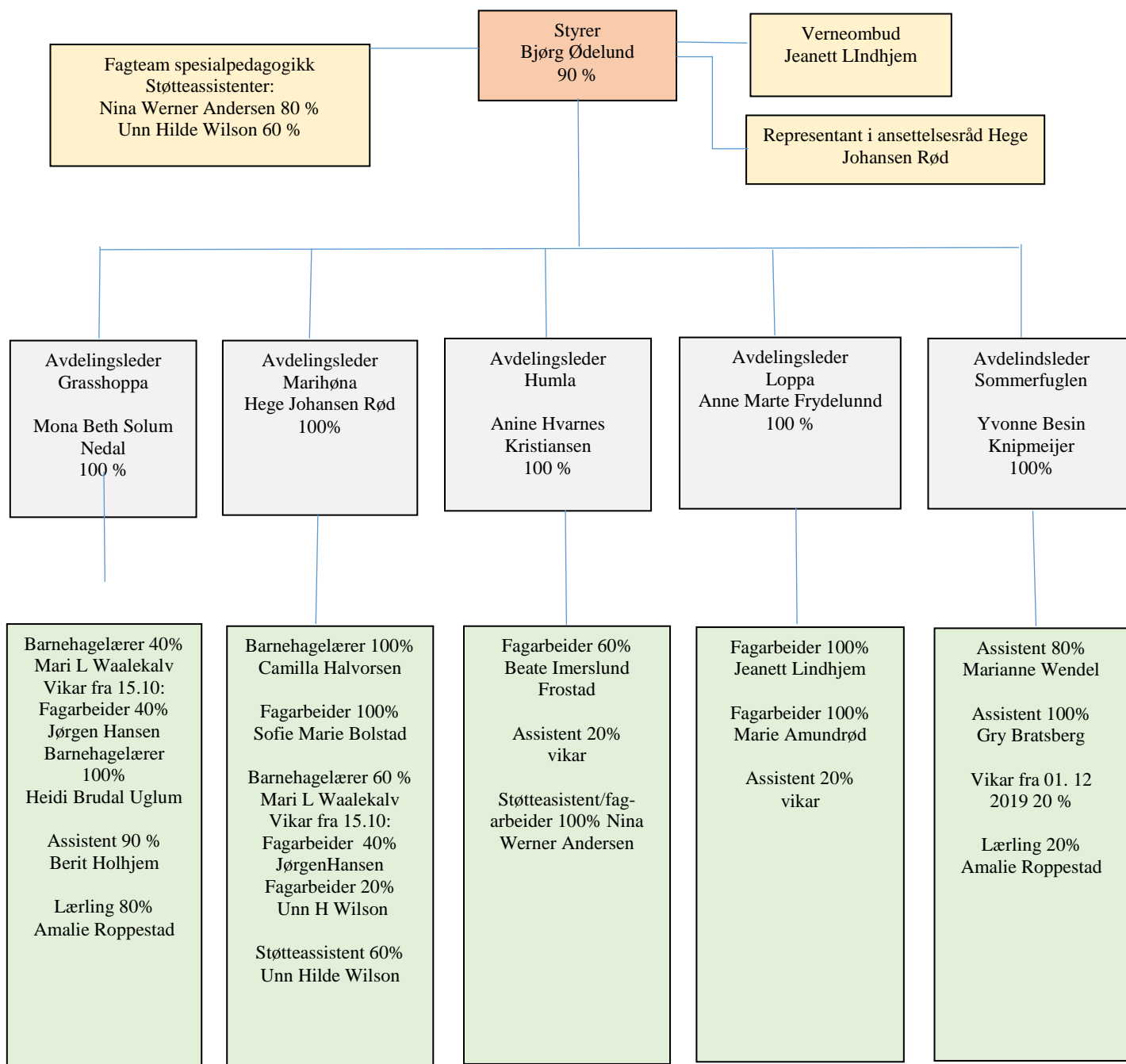

Helgeroa barnehage har også en egen hjemmeside:

<http://www.larvik.kommune.no/no/Globalmeny/Om-kommunen/Organisering/Kultur-og-oppvekst/Barnehage/Helgeroa-barnehage/>

Følg gjerne barnehagen på Facebook der vi legger ut bilder fra aktiviteter og hverdagslivet hos oss.

2. ORGANISASJONSKART I HELGEROA BARNEHAGE 2019-2020

3. FORUTSETNINGER FOR HELGEROA BARNEHAGE.

SAMFUNNSMESSIGE FORUTSETNINGER:

Helgeroa barnehage ligger i naturskjønne omgivelser i nær tilknytning til både skog og sjø, og dette er et viktig grunnlag for det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Naturen er en viktig arena for lek, læring og fysisk aktivitet.

De kommunale barnehagene er organisert sammen i en virksomhet med felles leder. I tillegg er oppvekst 0 – 16 år, og samarbeid med skolene, en viktig del av måten vi jobber på. Berg skole ligger i nær tilknytning til barnehagen. Barnehagen har et fast samarbeid med denne skolen spesielt med tanke på å få til en god overgang fra barnehage til skole. Vi følger Larvik kommunes plan for overgangen mellom barnehage og skole. Barnehagen har i år en lærling. Vi er partnerbarnehage til Universitetet i SørøstNorge.

PRAKTISKE FORUTSETNINGER:

Barnehagen har lyse, trivelige lokaler, og er tilrettelagt for at både barn og voksne skal trives. Det er god variasjon i materiell med tanke på bøker, spill, formingsmateriell, digitalt materiell og leker, slik at barna kan få en aktiv, variert og stimulerende hverdag. Vi har to lyse og trivelige avdelinger for de minste i barnehagen, og de to store avdelingene er flotte med et fantastisk fellesrom som gir gode muligheter for ulike aktiviteter og samlinger.

Humlaavdelingen der det går en fin gruppe med 3-åringene, har fått sitt eget oppholdsrom og garderobe. Det er eget kjøkken for de store avdelingene, og et for småbarnsavdelingene. Utemiljøet i barnehagen har både opparbeidede lekeområder og naturområder som gir gode muligheter for fysisk aktivitet og lek. Området utenfor gjerdet er trafiksikkert og tilpasset behovet i en barnehage. Både utemiljø og innemiljø i barnehagen er spesielt tilrettelagt med tanke på barn med spesielle behov. Uteområdet er godkjent og sertifisert med tanke på sikkerhet for barna. Helgeroa barnehage er snus- og røykfri.

MENNESKELIGE FORUTSETNINGER:

I Helgeroa barnehage er det en stabil personalgruppe bestående av pedagogiske ledere og spesialpedagog, som alle er barnehagelærere. De pedagogiske medarbeiderne er fagarbeidere og assistenter/støtteassistenter.

Personalgruppa har faglig kompetanse og lang erfaring som gir god kunnskap for å tilrettelegge for et utviklende miljø for barn, og ta vare på hvert enkelt barns behov. Samarbeidet i personalgruppa preges av å utnytte egne ressurser, faglig kompetanse, ta vare på tradisjoner, nytenkning og godt humør i et positivt miljø.

*Dette sier
personalet om
å jobbe i
Helgeroa
barnehage.*

4. PLANER SOM ER GRUNNLAGET FOR VÅR DRIFT.

Larvik kommunes
Strategidokument. Viser både de langsiktige måla, og måla som gjelder for det året vi er inne i.

Virksomhetsplan for barnehagene /Helgeroa barnehage. Viser hvilke mål og tiltak enheten/barnehagen har i det året vi er inne i. Gjelder for et år av gangen, og bygger opp under måla i Strategidokumentet. Helgeroa barnehage arbeider etter felles retningslinjer i **Kvalitet i Oppvekst** for skoler og barnehager i Larvik kommune.

Årsplan for Helgeroa barnehage. Viser hvordan vi organiserer barnehageåret, og hvilke områder vi har spesielt fokus på. Den bygger på Virksomhetsplanen. Når personalet utarbeider Årsplan, bruker vi systematisk **Lov om barnehager, Rammeplan for barnehager.**

Rammeplan for barnehager.

Rammeplan for barnehager gir retningslinjer for driftens innhold og oppgaver. Den beskriver hvilket samfunns- og verdisyn som skal prege barnehagen, og setter mål for alle sider av virksomheten. I Rammeplanen blir det beskrevet sju fagområder som skal være en del av innholdet i barnehagene.

I Helgeroa barnehage arbeider vi i stor grad tverrfaglig. Arbeidet med de sju fagområdene opptrer sjelden isolert, men er vevet sammen med hverandre. Ofte er et av fagområdene kjernene i et prosjekt, mens elementer fra de andre fagområdene kommer inn som arbeidsmåter. Dette kommer frem i avdelingenes arbeidsplaner. Vi arbeider med rammeplan og prosjekter ut fra alder og interesse hos barna. Arbeidet foregår i smågrupper, avdelingsvis og for hele barnehagen.

De sju fagområdene er:

Kommunikasjon, språk og tekst.

Kropp, bevegelse, mat og helse.

Kunst, kultur og kreativitet.

Natur, miljø og teknologi.

Etikk, religion og filosofi.

Nærmiljø og samfunn.

Antall, rom og form.

5. BARNEHAGENS VISJON OG VERDIER OG MÅL 2019 - 2020.

Vår visjon:

Helgeroa barnehage, - der det gode livet lever!

Vårt slagord:

Helgeroa barnehage, - der gleden bobler!

Våre verdier:

trygghet – samarbeid – respekt

«Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.» RP kapittel 1.

Vårt verdigrunnlag: Vi fremmer en varm og trivelig atmosfære i Helgeroa barnehage, der barn opplever omsorg og trygghet, og barn og voksne gjør positive erfaringer i å omgås andre mennesker.

«Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse, og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som gjenspeiles i barnehagen.» RP kapittel 1.

Verdigrunnlaget i Helgeroa barnehage vil bli ivaretatt ved at vi har et inkluderende miljø med trygge gode relasjoner. Barnehagen fremmer demokrati, og har et inkluderende fellesskap der alle uavhengig av språklige ferdigheter og kommunikasjonsevner får ytre seg, blir hørt og deltar. Fellesskap, vennskap og vektlegging av barns medvirkning går som en rød tråd gjennom barnehageåret.

HELGEROA BARNEHAGES MÅL FOR 2019 – 2020:

- 1. Helgeroa barnehage inkluderer alle, vektlegger vennskap og utvikler sosial kompetanse og gode relasjoner mellom mennesker. Se side 8 og 9.*
- 2. I Helgeroa barnehage har vi fokus på FNs bærekraftsmål. Vi tar ansvar for framtida gjennom bærekraftig utvikling. Se side 22 og 23.*

Tiltak fra årets mål kan dere også lese om i avdelingenes arbeidsplaner hver måned.

6. VIS - VENNSKAP, INKLUDERING OG SOSIAL KOMPETANSE

Mål: Helgeroa barnehage inkluderer alle, vektlegger vennskap og utvikler sosial kompetanse og gode relasjoner mellom mennesker.

VIS er et satsningsområde for skoler og barnehager i Larvik kommune. Det er et satsningsområde som skal forebygge mobbing i alle skoler og barnehager. Helgeroa barnehage deltar i dette viktige prosjektet for at barna skal oppleve seg som en del av fellesskapet, ha gode venner i barnehagen, og føle seg trygge og inkludert. Og ikke minst at vi skal unngå mobbing i barnehagen vår.

HVA SIER RAMMEPLANEN OM SOSIAL KOMPETANSE, VENNSKAP OG FELLESSKAP:

- *Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. RP kapittel 3.*
- *I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rett for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. RP kapittel 3*
- *Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring, og følelse av egenverdi og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. RP kapittel 1*

VENNER ER VIKTIG FORDI:

- Venner gjør barn mer robuste. Barn som opplever belastninger i livet vil kunne takle disse bedre. Venner er en slags «vaksinasjon» for å takle stress og motstand.
- For barn er vennskap avgjørende for utviklingen. Barn som har venner får bedre sosiale ferdigheter, blir mer empatiske. Det betyr at de blir flinkere til å oppfatte hva andre tenker og føler. Vennskapsbånd er viktig helt fra barna er små.
- Barn med gode sosiale ferdigheter tar initiativ og klarer i større grad selv å løse opp i problemer og situasjoner som oppstår.

SLIK JOBBER VI MED VENNSKAP I HELGEROA BARNEHAGE:

- I barnehagen legger vi til rette for vennskap både i planlagte prosjekter og aktiviteter, og i løpet av den mer uformelle delen av dagen.
- Vi legger til rette for vennskap på tvers, ved å se barnehagen som en helhet.
- I barnehagen observerer vi barna, og hjelper og tilrettelegger for de som strever med å komme inn i leken eller få venner.
- For å kunne utvikle og ta vare på vennskap kreves sosiale ferdigheter. Slike ferdigheter består av flere faktorer bl.a. empati og evnen til samarbeid. Barnet må kunne leve seg inn i andres situasjon, kunne dele, hjelpe andre, følge regler og beskjeder og vente på tur. Disse ferdighetene kan trenes på og læres i ulike aktiviteter i løpet av barnehagedagen.
- Barn opplever vennskap fra de er helt små. Derfor er dette satsningsområdet like viktig for alle avdelinger. Vennskap mellom små og store barn er verdifullt.
- Barn skal oppleve å ha venner i barnehagen, uavhengig av funksjonsnivå.

Helgeroa barnehage deltar i Nasjonal Kampanje mot mobbing. I den forbindelse vil vi ha 4 vennskapsuker dette barnehageåret. Det er uke 35, 36 og uke 2 og 3. Da vil det være aktiviteter på tvers av avdelingene som oppmuntrer til vennskap og forståelse.

Helgeroa barnehage har «Tiltaksplan mot mobbing i Helgeroa barnehage.»

I planen er det begrepsavklaring i forhold til hva mobbing er, hva lover og forskrifter sier om dette, mål og forebygging. Planen sier også noe om hvordan vi skal oppdage mobbing, og hva vi gjør dersom det oppstår.

I Helgeroa barnehage legger vi derfor vekt på hvordan vi voksne hver dag skal være gode rollemodeller, og jobber systematisk for at barna skal ha gode venner. De voksne i barnehagen skal følge med og se, og være nær barna. Barnehagen er en del av «Partnerskap mot mobbing»!

7. DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING.

I det daglige samspillet mellom barn og voksne får barna erfaringer som de lærer av. Barna tar opp i seg kunnskap, holdninger og verdier som blir formidlet både i de tilrettelagte og de spontane aktivitetene (formell og uformell læring).

Gjennom hverdagsaktivitetene tilegner barna seg også normer og regler for sosialt samspill. Det er derfor viktig at det sosiale samspillet i barnehagen blir mest mulig positivt, og stimulerer barna til empati, kreativitet, åpenhet, selvstendighet og gir barna en positiv selvoppfatning. Barnas språk og begrepsdannelse er tett knyttet til hverdagsaktiviteter, og utvikler igjen barnas evne til å kommunisere med andre.

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratisk fellesskap.» RP kapittel 3.

I disse prosessene skal de voksne i barnehagen veilede og støtte barna både i forhold til holdninger og handlinger, sånn at barna kan utvikle respekt og forståelse for det som er annerledes.

Hverdagsaktivitetene hjelper barna til å se sammenhenger, og gir en oversikt over barnehagedagen. Dette skaper stabilitet og trygghet.

Omsorg, lek og læring!

DANNING:

I Rammeplanen er danning et eget begrep, og erstattet det som før ble kalt oppdragelse. Gjennom dannelsingsprosessene i barnehagen blir barna i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen, og til å se seg selv som et verdifullt medlem av fellesskapet.

I Helgeroa barnehage betyr dette at vi gir barna meningsfulle opplevelser, og gir dem støtte i deres identitetsutvikling. Vi synliggjør og fremmer mangfold og ulikheter. Vi må se hvert enkelt barn, anerkjenne, og følge opp deres handlinger, og sammen med foreldrene gjøre barna robuste til å takle livet.

Hvordan jobber vi med danning barn 0 – 3 år:

- Barna opplever et positivt fellesskapet ved barnehagens måltider.
- Barna lærer å kjenne avdelingens rutiner og normer, og lærer seg å følge disse.
- Barna blir invitert til aktiv deltagelse i samlinger.
- Barna blir sett og anerkjent for den de er.
- Barna opplever at mangfold og ulikheter støttes og verdsettes.

Hvordan jobber vi med danning barn 3 – 6 år:

- Barna forstår og innretter seg etter avdelingens og barnehagens felles regler og rutiner.
- Barna hjelper til med praktiske gjøremål.
- Barna lærer å vise respekt for mangfoldet og forskjellene blant mennesker.
- Barna deltar i beslutningsprosesser der det er naturlig.
- Barna opplever tilhørighet til samfunn, natur og kultur.
- Barna utfordres i egen tenkning, og inviteres inn i forskende og filosofiske samtaler.
- Barnemøter er en naturlig del av barnehagens prosjekter.
- Barnas tanker og kunnskap tas på alvor, noteres ned i digitale tankekart.

OMSORG:

Barnehagens personale har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt over for hvert enkelt barn, og møte barna med sensitivitet. En omsorgsfull relasjon er preget av nærhet, lydhørhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Omsorgen skal prege hverdagslivet i barnehagen, og kommer til uttrykk når barna leker og lærer, i stell, måltider og påkledning, og ved å gi rom for ro og hvile. I barnehagen får barna varierte utfordringer og meningsfylte aktiviteter. God omsorg styrker barns forutsetning for å utvikle tillit til seg selv og andre, gode relasjoner og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet. Å gi barna mulighet til å gi hverandre omsorg, og til å ta imot omsorg, er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse og et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv. Omsorg og trygghet er grunnlaget for læring!

Hvordan jobber vi med omsorg barn 0 – 3 år:

- Møte barnas følelsesregister, og hjelpe de å regulere følelsene.
- Barna lærer å ta imot trøst.
- Barna opplever en trygg tilknytning og positive relasjoner til barn og voksne.
- Barna trener på å hjelpe hverandre.
- Barna er i et miljø hvor det settes ord på følelser.
- Barna opplever at det er voksne tilgjengelig når de trenger det.

Hvordan jobber vi med omsorg barn 3 – 6 år:

- Barn og voksne setter ord på og lærer å forstå de ulike følelsene, og barna får hjelp til å regulere følelsene sine.
- Barna viser empati, og trener på å sette seg inn i andres følelser og situasjoner.
- Barna trøster hverandre.
- Barna hjelper hverandre, og lærer å samarbeide.
- Barna inkluderer hverandre i samtaler, lek og aktiviteter.
- Barna opplever en trygg tilknytning og positive relasjoner til barn og voksne.

LEK:

I Helgeroa barnehage legger vi til rette for et trygt, allsidig og stimulerende lekemiljø, hvor alle barn deltar uten frykt for å bli utestengt. Lek har en fremtredende plass i barnas hverdag i barnehagen. Vi innreder og organiserer rom, tid og lekemateriell for å inspirere dem til ulik lek, - både alene og sammen med andre. Å delta i lek og få venner er grunnlaget for barnas trivsel og meningsskaping i barnehagen. Lek inne og ute innebærer utforskning og bearbeiding av inntrykk og opplevelser.

På alle områder i barnehagen er leken et utviklingsgrunnlag.

I leken utvikler barna basiskompetanse, som er sosial kompetanse i vid forstand. I leken har barna en god arena for læring. «*Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.*» *Rammeplanen kapittel 3.*

Hvordan jobber vi med lek barn 0 – 3 år:

- Samspill i titt tei-lek.
- Begynnende turtaking lek.
- Barna leker alene, og leker parallell lek.
- Barna begynner å vise interesse for å leke med andre.
- Barna møte et lekemiljø som er tilpasset sin alder ut fra leker og innredning.
- Barna har en begynnende late som lek.
- Barna får bruke hele kroppen sin i grovmotorisk lek.

Hvordan jobber vi med lek barn 3 – 6 år:

- Barna kan leke alene og med andre, og bli værende i leken over tid.
- Barna har et større lekerepertoar, og kan leke mer avansert i konstruksjonslek, rollelek og regelleker.
- Barna lever seg inn i leken, viser glede, spøker og har det moro.
- Barna lar seg rive med i leken og glemmer tid og sted.
- Barna møter et lekemiljø, der utstyr og innredning inviterer til mer avansert og variert type lek.
- Barna mestrer turtaking.

LÆRING:

Barnehagens innhold bygger på et helhetlig lærings syn hvor omsorg, danning, lek og læring er knyttet sammen. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer. Det veksles mellom formell og uformell læring. Med formell menes de planlagte aktivitetene ledet av voksne. De uformelle er knyttet til «her og nå» situasjoner i lek og samhandling. I barnehagen legger vi vekt på å stimulere barns utforskertrang og å gi barna positive erfaringer i et trygt og stimulerende miljø. Barnas egne interesser og spørsmål danner grunnlag for læringsprosesser og arbeide med ulike temaer i barnehagen. Personalet skal vektlegge en anerkjennende væremåte i forhold til barns spørsmål, eksperimenter og utforskning, og i tillegg skal vi berike deres initiativ og nysgjerrighet.

Hvordan jobber vi med læring barn 0 – 3 år:

- Barna får varierte opplevelser og erfaringer tilpasser sin alder.
- Barna deltar i aktiviteter og prosjekter som fremmer deres utvikling.
- Barna får et første møte med digitale verktøy.
- Barna møter voksne som observerer deres initiativ og interesser, som en del av barns medvirkning.

Hvordan jobber vi med læring barn 3 - 6 år:

- Barna får varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Barn og voksne reflekterer sammen, for å skape forståelse og mening.
- Barnas læringsmiljø utvides, ved at de i større grad møter miljøet utenfor barnehagen.
- Barna møter voksne som legger til rette for et positivt læringsmiljø, så barnas initiativ, kreativitet, undring og læringslyst blir beriket.
- Barna erfarer å bruke ulike digitale verktøy i lek og aktiviteter.

8. HELGEROA BARNEHAGE – EN HELART BARNEHAGE.

Hovedmålet med helART er å jobbe for at alle barn skal sitt liv og trives med den de er.

Vi fokuserer på å utvikle barnas sosiale kompetanse. Den sosiale arenaen er den viktigste å lykkes på, og lykkes du her vil det gi økt trivsel og selvtillit.

Arbeidet med helART vil bygge på barnehagens 3 verdier, og Rammeplanens kapittel 3 som omhandler vennskap og fellesskap:

SAMARBEID TRYGGHET RESPEKT

- Barnehagen skal samtale med barna om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap.
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.

Årshjul 2019 – 2020:

Måned	Egenskap	Ferdigheter store avdelinger:	Ferdigheter små avdelinger:
August/september	Trygghet	Å følge regler.	
Oktober	Hjelpsomhet	Å hjelpe andre	Å hjelpe andre
November	Ansvar	Å dele med andre	Å dele med andre
Desember	Takknemlighet	Å si takk	Å si takk
Januar	Omsorg	Å gjenkjenne egne og andres følelser	Å gjenkjenne egne og andres følelser
Februar	Respekt	Å følge en beskjed	Å følge en beskjed
Mars	Samarbeid	Å vente på tur	Å vente på tur
April	Ærlighet	Å fortelle sannheten	Å få den voksnes oppmerksomhet
Mai	Mot	Å si ifra når det er noe du ikke liker	Å si nei på en grei måte
Juni	Selvtillit	Å hilse på noen	Å hilse på noen

Reglene våre:

- Vi lytter når andre snakker.
- I barnehagen gjør og sier vi hyggelige ting til hverandre.
- I barnehagen tar vi vare på egne og andres ting.
- I barnehagen løser vi konflikter ved å prate sammen.

Hver uke har alle avdelingene en helART samling. Der blir barna introdusert for månedens egenskap og ferdighet ut fra planene i årshjulet.

I hverdagen i barnehagen trener vi på de ulike egenskapene og ferdighetene. De voksne er oppmerksomme og observerende, og gir barna positiv anerkjennelse på positiv adferd. Positiv oppmerksomhet er viktig for alle mennesker, det gir en god selvfølelse og en opplevelse av å bli sett.

Egen dokumentasjon om helART blir hvert år sendt ut til alle foreldre. Noe vil også henges opp på hver avdeling og på ART-veggen ute.

Ferdighetene er valgt med tanke på VIS: **vennskap, inkludering og sosial kompetanse.**

Førskolebarna har egne ART-grupper med utdannede ART-trenere. Informasjon om dette går ut til de det gjelder.

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Det er 7 ulike fagområder. Barnehagen skal se disse i sammenheng, og de er en viktig del av barnehagens innhold. Arbeidet med fagområdene skal være en del av barnehagehverdagen, og oppleves morsom og meningsfull for barna. Barns rett til medvirkning blir ivaretatt også i barnehagens arbeid med fagområdene. Barnehagen skal bruke ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeid med fagområdene. Fagområdene er i stor grad de samme som barna møter som fag i skolen. Se RP kapittel 9.

9.1 KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST.

I dette fagområdet er barnehagens hovedoppgave å fremme kommunikasjon og språk.

«Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnas ulike språk og kommunikasjonsuttrykk skal anerkjennes og verdsettes»
RP kapittel 3

I Larvik kommune er det nå et prosjekt «**Larvik Språkkommune 2019-2020**». I prosjektet deltar alle barnehager og skoler. Hovedmål i prosjektet er: «*Kommunens strategier skal være med på å stimulere til systematisk arbeid og forbedring av barn og elevers ferdigheter innenfor områdene: **Språk, lesing og skriving.***» Dette er et prosjekt som skal motivere og bevisstgjøre barnehagene til å ha fokus på språk i hverdagen og i de pedagogiske aktivitetene, og tilrettelegge det fysiske miljøet for lesestunder og bruk av bøker. For barnehagene kommer den i tillegg til Rammeplanen. Den setter fokus på ferdigheter som er viktig for barna å mestre ut fra alder og utvikling.

Forskning viser at barns ordforråd påvirkes positivt dersom de går i barnehage der de møter et bredt register av ord gjennom opplevelser, erfaringer, lek og meningsfulle samtaler med voksne og barn. (Snow m.fl. 2007)

Hvordan vi jobber med kommunikasjon, språk og tekst med barn i alderen 0-3 år:

- På småbarnsavdelingene jobber vi med språk både i mindre grupper, og i hverdagen:
- I samling er det mye språkstimulering. Vi bruker rim og regler, leser bøker og synger sanger. Vi bruker konkrete aktivt i samlingsstund. I samling leker vi med lyd, rim og rytme for å gi barna tidlige erfaringer med språk og lek.
- Ved måltid deler vi barnegruppa på flere bord med 1-2 voksne på hvert bord. Dette gjør vi for å få samtale ved bordet, vi lytter til hva barna har å fortelle, og oppmuntrer barna til å samtale og fortelle. I mindre grupper vil barna få gode muligheter til å bli hørt og sett.
- Barna får erfaring med at det er mange typer kommunikasjonsformer, og møter et mangfold i barnehagen.

- Om lek står det i rammeplanen: «Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.» Kapittel 3. Vi har fokus på å skape rom og tid for god lek mellom barna. Gjennom lek gjør barna seg førstehåndserfaringer med gjenstander og begreper, og voksne som deltar i barnas lek kan språksette i leken. I tidlig lek, som f.eks. titt tei-lek lærer barna en viktig førspråklig kompetanse, som turtaking, samspill og initiativ. De eldre barna utvikler sin språklige kompetanse gjennom rollelek.
- I løpet av året har vi ulike prosjektgrupper. Her observerer vi barna, og jobber med temaer som springer ut fra barnas interesser og utsagn. Også i disse gruppene har vi fokus på språkstimulering, men på ulike måter ettersom hva vi jobber med.
- På avdelingen har vi alltid tilgang til bøker. Vi presenterer også farger, bokstaver, tall og former for barna. Dette gjør vi gjennom lek, for å skape nysgjerrighet og interesse.
- Dersom et barn strever med språket legger vi til rette for ekstra språkstimulering, f.eks. gjennom språkgrupper, bruk av symboler eller tegn og ekstra oppfølging.
- Voksne er gode språkforbilder, og er lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- På småbarnsavdelingene gjør barna sine første erfaringer med å gi uttrykk for sine følelse, og bruke et variert språk til å skape relasjoner.

Hvordan vi jobber med kommunikasjon, språk og tekst med barn alderen 3 – 6 år:

- Vi har fokus på gode samtaler med barna, i smågrupper, i samling, ved måltidet, ved påkledning og alle formelle og uformelle situasjoner.
- Vi bruker åpne spørsmål, som inviterer til videre samtale og har filosofiske samtaler, der barna utvikler evne til undring, fabulering og refleksjon.
- Hel- ART og ART. Barna får uttrykke følelsene sine og gjør erfaring i konfliktløsning.
- Rim, regler, dikt og sang. Vi øver på munnmotorikk, rytme i språket og bruker tøysevers som barna synes er morsomme.
- Barna får en bevissthet om mangfoldet av kommunikasjonsformer.
- Fortelling og høytlesning. Vi bruker ulike typer barnebøker, forteller eventyr og studerer faktabøker, og møter ulike formidlingsmåter.
- Vi bruker de digitale verktøya til hjelp i barns språkutvikling.
- Lek i lekegrupper og aktiviteter, - på tur, rollelek, regellek, konstruksjonslek. Variert lek ute og inne.
- Utforsking av muntlig språk, skriftspråk, eks førskolegrupper, prosjektgrupper, tekstskaping.
- Vi har et fysisk miljø der barna ser bokstaver og ord.
- Voksne er gode språkforbilder, og er lydhøre i kommunikasjon med alle barn.

9.2 KROPP, BEVEGELSE MAT OG HELSE.

I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet. Barn er kroppslig aktive og de uttrykker seg mye gjennom kroppen. Vi må legge til rette og være aktive, lekende og deltagende voksne. Det bidrar til at barna ønsker å være i bevegelse, og at de opplever bevegelsesglede i barnehagehverdagen. Barnehagen tilbyr barna sunn mat, og trivsel og måltidsglede er viktig hver eneste måltid. Barna deltar i matlaging i barnehagen. «Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut». «Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin, og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.» RP kapittel 2.

Hvordan jobber vi med kropp, bevegelse mat og helse for barn 0-3 år i Helgeroa barnehage:

- Vi bruker nærmiljøet aktivt til turer.
- Vi har faste turdager.
- Vi er ute hver dag, i all slags vær.
- Vi har variert utemiljø med mange muligheter for fysisk aktivitet. Hver dag går og beveger barna seg i ulendt terreng.
- I forbindelse med barnehagens mål om en bærekraftig barnehage, spiller barnas fysiske og psykiske helse en stor rolle. I barnehagen vil bevegelsesglede og økt aktivitetsnivå ute være med på å bidra til en god fysisk og psykisk helse. Uteaktivitetene er tilpasset årstidene.
- Barnehagen følger helsedirektoratets anbefalinger om et godt og variert kosthold. Vi serverer 3 måltider daglig og har fokus på måltidsglede og varierte smaksopplevelser. Vi har månedlig tema for varm mat.
- Barna får frukt og grønt hver dag.
- Vi ønsker å gi barna gode vaner og ro rundt måltider – slik at de får i seg den maten de trenger.
- I matlaging og ved måltidene er vi opptatt av gode samtaler med barna, og bevisst bruk av språk og begreper.
- Barna medvirker til å lage maten.
- Vi sår frø og dyrker grønnsaker i forbindelse med prosjekt «Bærekraftig utvikling».
- De voksne er bevisst på å legge opp dagene så barna får veksle mellom ro og aktivitet.
- Vi er opptatt av hygiene og gode rutiner. Barna vasker hender før de kommer inn på avdelingen om morgenen, og før alle måltider.
- Barna opplever mentalt velvære ved at voksne er aktive og synlige ute.

Hvordan jobber vi med kropp, bevegelse mat og helse for barn 3-6 år i Helgeroa barnehage:

- Vi bruker gymsalen på skolen i skolens ferier.
- Vi bruker skolens uteområde, inkludert hinderløype, ballbinge og Nesjarbanen
- Førskolebarna er på Farris Naturskole i juni.
- Førskolebarna har svømmeopplæring uke 8.
- Vi bruker nærmiljøet aktivt til turer og har faste turgrupper.
- Vi er ute hver dag, i all slags vær.
- Vi har variert utemiljø med mange muligheter for fysisk aktivitet. I forbindelse med barnehagens prosjekt om bevegelsesglede og økt aktivitetsnivå ute, får barna tilbud om mange ulike aktiviteter.
- Barna får erfare å mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer både innenfor og utenfor gjerdet.
- Vi serverer 3 måltider daglig og har fokus på sunt kosthold, måltidsglede og varierte smaksopplevelser. Barna medvirker i mat og måltidsaktiviteter, og språk og begreper brukes bevisst sammen med barna.
- Barna får frukt og grønt hver dag.
- Vi ønsker å gi barna gode vaner og ro rundt måltider – slik at de får i seg den maten de trenger. Fokus på gode samtaler rundt bordet bidrar til trivsel og mentalt velvære.
- Vi sår frø og dyrker enkelte grønnsaker, og forsker på matens opprinnelse og matproduksjon.
- Aktivitetstilbudet ute varierer med årstiden, barna får ha med ski og akebrett på vinteren når det er snø.
- De voksne er bevisst på å legge opp dagene så barna får veksle mellom ro og aktivitet.
- Vi er opptatt av hygiene og gode rutiner. Barna vasker hender før de kommer inn på avdelingen, og før alle måltider.
- Barna opplever mentalt velvære ved at voksne er aktive og synlige ute.
- Barna lærer å respektere andres grenser, og får et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp.

9.3 KUNST, KULTUR OG KREATIVITET.

Kultur betyr opprinnelig å dyrke og bearbeide naturen. Alt som er skapt av mennesker kan sies å være kultur. En annen betydning får begrepet kultur, når en knytter det til bestemte uttrykksformer. Fokus rettes da mot å skape, formidle og bevare kulturelle uttrykk. Barnehagen er en kulturformidler som favner vidt og ivaretar begge forståelsene av ordet. Rammeplanens fagområde her heter Kunst, kultur og kreativitet.

Her heter det at barnehagen skal *«la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker.»* Barnehagen skal også legge til rette for og videreutvikle barnas egne kreative prosesser og uttrykk. Vi tilrettelegger for både inntrykk og uttrykk innenfor områder som billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Barn har mange ulike «språk» å uttrykke seg på, og skal de utvikles til allsidige mennesker er det avgjørende at vi veileder dem til å uttrykke seg på forskjellige måter. I barnehagen er det viktig at barna motiveres til å bruke ulike uttrykksformer, og at de møter lydhøre og oppmerksomme voksne som kan hjelpe barna med å utforske disse områdene. Kulturelt mangfold skal være en berikelse for hele barnegruppen.

Kunstuttrykk i det fri.

Maleglede.

Hvordan jobber vi med kunst, kultur og kreativitet for barn 0 – 3 år i Helgeroa barnehage:

- Vi har samlinger hver dag med drama, musikk og kulturformidling.
- Vi bruker ulike rim, regler og sanger i hverdag og lek, og barna får eksperimentere med ord og lyder.
- Barna får sine første erfaringer med ulike formingsmateriell. Sanseopplevelser og skaperglede med ulike materialer, både inne og ute, gir gode opplevelser og nye erfaringer for de små.
- Barna har tilgang på utkleddingstøy, noe som igjen stimulerer til fantasi og begynnende rollelek.
- Barna har et variert utvalg av bøker tilgjengelig for de små, og tilrettelagt det fysiske miljøet for lesetunder.
- Barna får lytte og bevege seg til ulike typer musikk, og får begynnende erfaringer med å spille på ulike instrumenter.
- Vi markerer høytidsdager og tradisjoner som er aktuelle for barnegruppa.
- Vi forbereder og har forestilling der alle barna deltar på barnehagens sommerfest.
- Vi har kulturskolesamlinger med en pedagog fra Kulturskolen hver uke.

Hvordan jobber vi med kunst, kultur og kreativitet for barn 3 – 6 år i Helgeroa barnehage:

- Vi forbereder og har forestilling der alle barna deltar på barnehagens sommerfest.
- Vi har kulturskolesamlinger med pedagog fra Kulturskolen hver uke.
- Vi har samlinger med barna med drama, musikk og kulturformidling.
- Barna blir kjent på Atelieret, og har lett tilgang til ulike formingsmateriell.
- Kreativ tenkning blir brukt i ART og helART samlingene, både ved felles refleksjon, moralsk resonering og i filosofiske samtaler der barna får språksette tanker og følelser.
- Vi drar på turer til steder som representerer kunst og kulturen i vårt nærmiljø.
- Barna har tilgang på utkleddingstøy i barnehagen for å bygge opp under rolleleken.
- Barna har tilgang til et variert utvalg av barnebøker og faktabøker, og alle avdelinger har godt egna steder til lesestunder. Lesing av bøker har stor betydning for barnas språkutvikling og interesse for bøker.
- Barna blir introdusert og får ta i bruk teknologi til å uttrykke seg estetisk.
- Barna får lytte til ulike typer musikk, og får bruke instrumenter.
- Vi markerer høytidsdager og tradisjoner, og barna blir også kjent med høytider som markeres i andre kulturer.
- Vi formidler tradisjonsrike barnleker.
- Barna får varierte opplevelser og inntrykk for å kunne uttrykke seg.
- Barna får oppleve glede og stolthet over egne kreative prosesser, og over egen kultur og tilhørighet.

SAMARBEID MED KULTURSKOLEN

Helgeroa barnehage har et fast samarbeid med Kulturskolen. En musikkpedagog fra Kulturskolen kommer hver uke til barnehagen for å ha musikk, dans og drama sammen med ungene. Barna på Loppa og Sommerfuglen har kulturskolen hele året, mens de store avdelingene varierer med ulike grupper gjennom året. Barna har voksne fra avdelingene med seg, og opplegget videreføres til de andre barna på avdelingene.

Gjennom musikk, dans, drama og forming ønsker vi at barnas naturlige nysgjerrighet, forståelse, undring, undersøkelse, utprøving og eksperimentering skal bli stimulert.

9.4 NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI.

Dette fagområdet handler om at barnehagen skal gi barna gode opplevelser og erfaring i naturen, og bidra til at barna blir glade i naturen. På denne måten lærer barna å verne om naturen og naturens mangfold, og bidra til bærekraftig utvikling (se eget punkt). Natur, miljø og teknologi hører hjemme i barnehagens arbeid med realfag.

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.» RP kapittel 9

Problemløsning og logisk tenkning er også en del av dette arbeidet. I barnehagen vår møter ungene bevisste voksne som ikke alltid gir de rette svarene, men undrer seg og filosoferer sammen med barna. Helgeroa barnehage har eget forskerrom.

Hvordan vi jobber med Natur, miljø og teknologi med 0 - 3 åringene i barnehagen:

- Vi er ute hver dag – barna kan utforske og leke på vårt varierte uteområde i barnehagen – her får de utfordret motorikken samtidig som de kan utforske både jord, sand, trær, steiner, insekter og annen natur.
- Vi har flotte turområder i nærmiljøet – dette bruker vi aktivt
- Barna får utforske kroppen og kroppens funksjoner.
- Vi lar årstidene hjelpe oss til å utforske vær og endringer som skjer i naturen.
- Vi bruker sanger, rim og regler som omhandler ulike dyr – hva sier de, hvordan ser de ut, hva gjør de.
- Vi bruker språket bevisst, og språksetter det vi ser og opplever.
- Vi tar utgangspunkt i barnas nysgjerrighet og interesser når vi er ute
- Vi snakker med barna om å ta vare på barnehagen vår og områdene rundt
- Vi jobber med fagområdet gjennom prosjektgrupper

Hvordan vi jobber med Natur, miljø og teknologi med 3 - 6 åringene i barnehagen:

- Vi har fysikk- og kjemiforsøk i forskerrommet og i samlinger med barna
- Vi fordyper oss i ulike realfagtemaer med prosjektjobbing innenfor geologi, teknologi, naturfenomener, fysikk, kjemi og biologi.
- Vi har egne turgrupper, der vi undrer og forsker på hva som er i naturen året rundt. Vi drar nytte av nærmiljøets muligheter for at barna kan iaktta og lære om dyr, fisker, fugler, insekter og planter.
- Barna blir kjent med kroppen, og menneskets livssyklus.
- Vi bruker språket bevisst, og språksetter det vi ser og opplever.
- Vi leser fagbøker for barn sammen med barna
- Realfagmateriell er lett tilgjengelig og synlig for barna
- Vi samtaler med barna, og lytter til barnas tanker, løsninger og filosoferinger
- Vi gir barna varierte naturopplevelser, og bruker det flotte nærmiljøet aktivt.
- Vi bruker digitale verktøy til utforskning, og kan gjenoppleve barnas turopplevelser ved bruk av Go-Pro kamera
- Vi er ute hver dag – barna kan utforske og leke på vårt varierte uteområde i barnehagen – her får de utfordret motorikken samtidig som de kan utforske både jord, sand, trær, steiner og annen natur.
- Vi bruker sanger, rim og regler som omhandler ulike dyr – hva sier de, hvordan ser de ut, hva gjør de.

- Vi tar utgangspunkt i barnas nysgjerrighet og interesser når vi er ute
- Vi snakker med barna om å ta vare på barnehagen vår og områdene rundt
- Hele førskolegruppa har en uke i PI-parken hvert år.

UTELIVET I BARNEHAGEN:

I Helgeroa barnehage gir vi barna gode muligheter for fysisk aktivitet. Allsidig bevegelseserfaring påvirker barnets totale utvikling. Mandager og onsdager har vi tilrettelagte fysiske aktiviteter ute for de ulike aldersgruppene.

Vi ser på uteområdet som et ekstra rom. Et rom som ikke gir begrensninger på plass, støy og aktivitet. Barnehagen har en fantastisk utelekeplass som gir barna variasjon i utfordringer. Naturen gir mange inntrykk og opplevelser, styrker barnas motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse og koordinering. Den gir også gode muligheter for lek og sosiale opplevelser. I naturen utvikler barna sin oppdagerglede.

Vi er heldige, og får gode naturopplevelser både innenfor og utenfor gjerdet.

Vi nyter utelivet ☺

FARRIS NATURSKOLE er en av våre samarbeidspartnere. En gang hvert år får de eldste barna mulighet til å dra på besøk dit. Det pedagogiske opplegget varierer ut fra årstiden, og barna får en annerledes naturopplevelse enn i barnehagen. De får bruke kroppen ute i marka, og får møte både fisk, insekter og dyr.

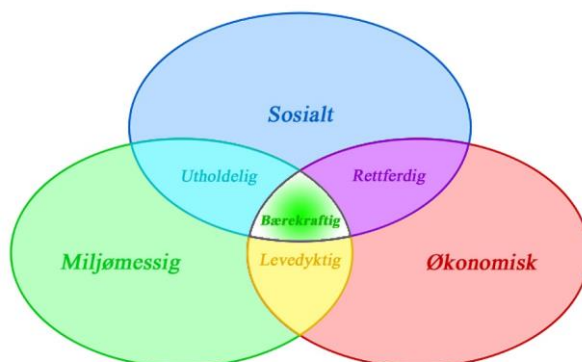

BÆREKRAFTIG UTVIKLING:

Et viktig fokusområde dette barnehageåret er Bærekraftig utvikling. Barnehagens arbeid med dette målet tar utgangspunkt i FNs Bærekraftsmål og Rammeplan for barnehager.

Rammeplanen sier:

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det.»

I Helgeroa barnehage betyr dette at de voksne går foran som gode rollemodeller. Vi tar vare på barnas fysiske og psykiske helse, jobber for inkludering og imot utestenging. Vi skal verne om naturen, hjelpe barna til å oppleve tilhørighet til naturen og bli glad i å ferdes i skog og mark. Vi kildesorterer sammen med barna, besøker miljøstasjonen og tar vare på innemiljøet i barnehagen. Vi snakker om, og viser barna, hvordan vi verner om naturen når vi er ute på tur. Vi vil forske på fornybare ressurser, lære om økosystemet og være miljøvernere. Dette er en naturlig del av barnehagedagen for voksne og barn. Kunnskap om bærekraftig utvikling gir barna mulighet til å ta miljøansvar både hjemme, i nærmiljøet og i samfunnet for øvrig, og er en forutsetning for kjenne ansvar for å ta vare på livet på jorden. Barnehagen jobber i det daglige, for å finne miljøvennlige produkter og ta miljøvennlige valg.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

For assets and information mail to TheGlobalGoals@rolback.com TROLLBÅCK • COMPANY • +1 202 529 9202

Vi setter fokus på bærekraft i hverdagen og gjør det på denne måten på alle 5 avdelinger:

- Vi kaster matavfallet i egen boks. Den tømmes i matavfallsdunken hver dag.
- Vi sår og dyrker grønnsaker, og bruker kortreist mat.
- Vi legger hermetikk, glass og plast i egne dunker. Vi tømmer dunkene på miljøstasjonen på Søndersrød.
- Vi kaster ikke søppel i naturen når vi er på tur.
- Vi verner om naturen rundt oss, både planter og dyr.
- Vi deltar i rent og pent kampanje på våren, hvor vi plukker søppel i området rundt barnehagen
- Vi bidrar aktivt til reduksjon av bruk av plast ved at barna har vaskbare tøyposer å ta med tinga sine fram og tilbake til barnehagen.
- Vi er bevisst på bruk av papir.
- Vi handler bærekraftig, og bruker kortreist mat fra nærmiljøet.
- Vi tar vare på bier og humler ved å ha blomster i barnehagen, og lage våre egne insektshoteller.
- Vi tar vare på hverandre, og har respekt for at mennesker er forskjellige.
- Vi viser hverandre raushet, godhet og omsorg.

**Hvis vi alle tar et lite
skritt, vil det bli et
kjempeskritt til
sammen! 😊**

FORSKERGLEDE I BARNEHAGEN

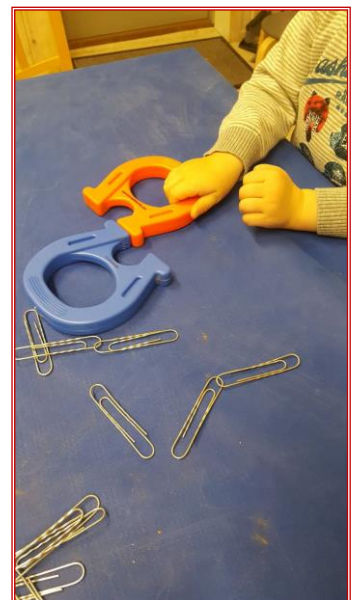
Barnehagen har eget forskerrom. Dette er et rom hvor små grupper med barn kan eksperimentere og utforske realfagenes univers.

Vi har fysikk og kjemiforsøk, nærstudier av insekter og planter, bruk av ulike typer teknologi, studere på økosystemet og mye mer.

Rammeplanen sier: «Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi, skal barnehagen bidra til at barna opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover.»

Forskerrommet er et eldorado for små og store forskere i barnehagen, og et godt bidrag inn i fokusområdet vårt: Bærekraftig utvikling.

Bildene under viser noen av aktivitetene.

9.5 ANTALL, ROM OG FORM

Dette fagområdet handler om at barnehagen skal legge til rette for at barna får oppdage, utforske og skape strukturer, og hjelpe de til å forstå sammenhenger. Det handler også om å sammenligne, sortere, plassere, orientere, visualisere, oppdage former og mønstre, tall og måling. Det handler om å stille spørsmål, resonere, argumentere og søke løsninger.

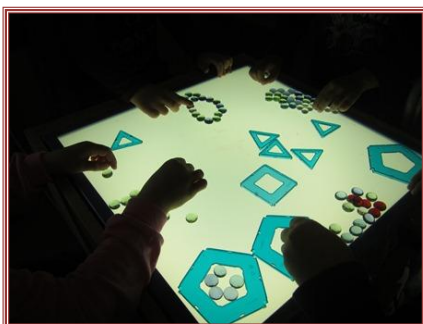

REALFAG I BARNEHAGEN.

Larvik kommune er en realfagskommune. Helgeroa barnehage sammen med åtte andre barnehager, samt noen av skolene er med i en realfagssatsning i perioden 01. 08. 2015 – 31. 12. 2019. To av våre fagområder kommer inn under området realfag. Det er Antall, rom og form og Natur, miljø og teknologi. I forbindelse med realfagsatsningen får personalet kompetanseheving om realfagene bl.a ved å jobbe i nettverk og ved ulike kurs. På avdelingene vil det jobbes i små og store prosjekter med temaer som kan kobles til realfagene. Vi skal ha et fysisk miljø inne og ute der det synes at vi har fokus på realfag, og vi skal forske på små og store «mysterier» sammen med barna.

MATEMATIKK I BARNEHAGEN.

Matematikk – ordet kommer fra latin og betyr «glad i å lære»! Å jobbe med matematikk har en verdi i seg selv, og gevinsten er barns nysgjerrighet og matteglede. Når barn blir tidlig kjent med matematikk og matematiske begreper, får det stor effekt senere opp gjennom skoleåra. Det er viktig at barnehagen blir et sted hvor barna får gode erfaringer og opplevelser i forhold til matematikk.

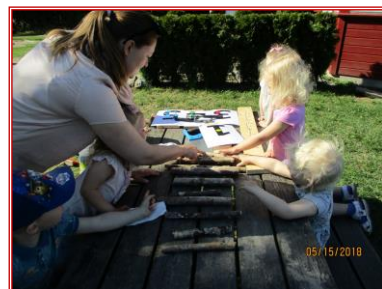

Barn liker å sortere, bygge og lage mønstre. De måler, veier og sammenligner. De pusler og perler. Barn liker å utforske rommet, og seg selv i forhold til rommet. De systematiserer, argumenterer og forklarer. Barn elsker å telle, og i

barnehagen gjør vi det ofte. Telling er en av de beste måter å hjelpe barn til å utvikle tallforståelse, og oppdage viktige tallmessige mønstre og sammenhenger. Erfaringer med telling gir et godt grunnlag for senere addisjon, subtraksjon og divisjon. For små barn er det viktig å oppleve at matematikk er mye mer enn tall og tegn. Det er både spennende og meningsfylt.

Hvordan vi jobber med Antall, rom og form med 0 – 3 åringene i barnehagen:

- I samling og ellers i hverdagen bruker vi sanger, rim og regler og eventyr som omhandler tall, telling, former, begreper og plasseringsord.
- Påkledning – hva tar man på seg først – rekkefølge.
- Vi undrer oss sammen med barna
- Bevisste voksne som bruker riktige matematiske begreper
- Vi lar former og tall være en naturlig del av det fysiske rommet

- Vi har tilgjengelig lekemateriell for barna for å stimulere til utforskning – tellemateriell, konstruksjonsmateriell, sorteringsmateriell
- Vi bruker spill og puslespill
- Vi måler og teller når vi baker eller lager mat
- Vi jobber med temaer som omhandler matematikk i prosjektene våre
- Vi lar barna utforske matematikken med alle sanser

Hvordan vi jobber med Antall, rom og form med 3 – 6 åringene i barnehagen:

- I hverdagsaktiviteter. Barna er med på å dekke bordet før spising. Vi teller antall barn som er til stede, og de som er borte.
- I samling og ellers i hverdagen bruker vi sanger, rim og regler og eventyr som omhandler tall, telling, former, begreper, plasseringsord
- Påkledning – hva tar man på seg først – rekkefølge
- Problemløsning og logisk tenkning – Bevisste voksne som ikke alltid gir de rette svarene, men undrer seg og filosoferer sammen med barna. Vi fordyper oss i ulike temaer sammen med barna. Det skjer både spontant og i prosjektgruppene.
- De voksne stimulerer og støtter barnas evne og utholdenhet når problemer skal løses.
- Matematikk ute og på tur – sortere størrelse, mønster i naturen, former, lengder og måling. Vi gjenkjenner og oppdager ulike former i naturen og omgivelsene.
- Bevisste voksne som bruker riktige matematiske begreper
- Snekkerverksted: måle, planlegge, telle, se former og sammenhenger
- Tilgjengelig lekemateriell for barna for å stimulere til utforskning – tellemateriell, sorteringsmateriell, konstruksjonsmateriell, formingsmateriell, butikklek.
- Spill og ulike former for oppgaveløsning
- Mål og målenheter når vi baker og lager mat
- Det skal synes i det fysiske miljøet at vi jobber med realfag, både ute og inne. Tall, mengder, former, tid/klokke og kalender stimulerer til nysgjerrighet og gir kunnskap.
- Det er også mye språkutvikling i matematikken, og å jobbe med matematikk henger tett sammen med barns språkutvikling

9.6. ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI.

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn, og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. RP kapittel 9.

LIKESTILLING, LIKEVERD OG MANGFOLD.

Likeverd og likestilling skal ligge for grunn for all læring og pedagogisk virksomhet i barnehagen. Men målet om at gutter og jenter skal ha like muligheter, betyr ikke at vi skal viske ut forskjellene mellom kjønnene og at gutter skal bli jenter og omvendt. Det handler om hvordan barna blir møtt. Det handler om at alle skal ha lik mulighet til å delta i meningsfylte aktiviteter og gode fellesopplevelser. Voksne skal ikke tillegge barn egenskaper fordi de er gutter eller jenter. Barnehagens oppgave er å motvirke alle former for diskriminering, og fremme nestekjærlighet. Barnehage skal hjelpe barna til å få respekt for forskjeller, og ha positive holdninger til å leve i et mangfoldig fellesskap.

Hvordan jobber vi med etikk, religion og filosofi for barn 0-3 år i Helgeroa barnehage:

- Personalet er bevisst på egne holdninger og verdier i møte med barn og foreldre
- Barna blir kjent med den kristen og humanistisk arv og tradisjon.
- Barna blir kjent med høytidene til de religioner som er representert på sin avdeling.
- Barna får gode fellesopplevelser, og opplever et positivt fellesskap med andre barn og voksne.
- Avdelingene markerer disse høytidene.
- Fra 2/3 år deltar barna på helArt grupper.
- Vi gir barna like muligheter
- Barna får et første møte og forståelsen for at det er fint at vi er forskjellige.
- Vi møter barnas undring med alvor og respekt
- Vi har fokus på å skape vennskap fra barna er helt små.
- Arbeidet med å formidle holdninger, verdier og respekt er et kontinuerlig arbeid i hverdagen med de minste
- Barna deltar i aktiviteter på tvers av avdelingen på Vennskapsuker 4 uker i året.

Hvordan jobber vi med etikk, religion og filosofi for barn 3-6 år i Helgeroa barnehage:

- Personalet er bevisst på egne holdninger og verdier i møte med barn og foreldre
- Vi filosoferer og reflekter over etiske og religiøse spørsmål sammen med barna.
- Barna blir kjent med den kristne og humanistisk arv og tradisjon. Barnehagen samarbeider med arbeidskirka, og deltar på julespill og påskevandring.
- Barna blir kjent med høytidene og tradisjonene til den kristne kulturarven, og til andre religioner og livssyn som er representert på sin avdeling.
- Avdelingene markerer disse høytidene.
- Barna får gode fellesopplevelser, og opplever et positivt fellesskap med andre barn og voksne.
- Barna møter voksne som er interesserte i å lytte til hva de har å fortelle, og hva de undrer seg over.
- Alle barn deltar på helArt grupper, og førskolebarna er i ART-grupper.
- Vi gir barna like muligheter
- Barna får forståelsen for at det er mange måter å oppfatte ting på, og mange måter å leve sammen på. Vi hjelper barn til å ha respekt for forskjeller.
- Vi møter barnas undring med alvor, respekt og interesse.
- Vi har fokus på å skape vennskap, også på tvers av avdeling.

- Arbeidet med å formidle holdninger, verdier og respekt er et kontinuerlig arbeid i hverdagen med alle barn.
- I forbindelse med FN-dagen 24. oktober har vi et prosjekt «Barn hjelper barn». Tema er å hjelpe barn som ikke har det så bra som oss. Vi markerer selve dagen med samling og Kafe for barn og foreldre.
- Barna deltar i aktiviteter på tvers av avdelingen i Vennskapsuker 4 uker i året.
- Førskolebarna har egne samlinger hver uke, der filosofi, refleksjon og etiske dilemmaer har en stor plass.

9.7. NÆRMILJØ OG SAMFUNN.

Dette er fagområdet som omfatter barns møte med omverdenen utenfor familien. Rammepånen for barnehagens innhold og oppgaver sier at barn skal oppmuntres til å medvirke i egen hverdag, og utvikle tillit til deltagelse i samfunnet, og tilegne seg kunnskap om sitt eget nærmiljø. Her består barnehagens oppgave i å styrke barns tillit og raushet i forhold til medmennesker, omgivelsene og seg selv. Barnehagen skal bidra til at barn utvikler forståelse for et demokratisk fellesskap basert på likestilling og likeverd. Videre skal barn erfare at deres handlinger, valg og eksistens har betydning for fellesskapet, og barnehagen skal fremme et inkluderende miljø gjennom forståelse for ulike tradisjoner og leve- og tankesett. Nærmiljø og samfunn skal benyttes som en læringsarena, der barn får oppleve meningsfulle møter med personer, institusjoner, litteratur og media.

Fagområdet skal omfatte kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter RP kapittel 3

Hvordan jobber vi med nærmiljø og samfunn 1 – 6 år Helgeroa barnehage:

- Vi besøker eldresenteret på Søbakken.
- Vi samarbeider med skolen, SFO, arbeidskirken, Nesjar og Meny.
- Vi orienterer oss i nærmiljøet via prosjekter, - går på tur og utforsker nærmiljøet vårt.
- Vi har fokus på likestilling mellom gutter og jenter.
- Vi bruker helART som arbeidsmåte, og er opptatt av å sikre at hvert barn blir sett og anerkjent, og opplever at de er inkludert og verdifulle for fellesskapet.
- Barna får erfaring med og kjenner barnehagens regler. Dette er regler som er viktige i samfunnet vårt.
- Vi markerer samenes nasjonaldag 6. februar, og går i tog på Berg skole 17. mai.
- Barna blir kjent med FN-dagen og barnekonvensjonen i forbindelse med prosjekt Peru i oktober.
- Vi har fokus på barns medvirkning ved at de voksne observerer og lytter til barna.
- Barn og voksne fra ulike kulturer har plass i barnehagen vår.
- Vi besøker lokale kulturminner.
- Barna får møte arbeidsplasser i vårt nærmiljø, og landbruk har en spesiell plass. Dette knyttes opp mot FNs bærekraftsmål.
- Vi samarbeider med kulturskolen.
- Vi gleder andre i vårt nærmiljø ved å pynte juletre i Nevlunghavn og Meny.

Hvordan jobber vi med nærmiljø og samfunn 3 – 6 år Helgeroa barnehage:

- Vi har et nært samarbeid med Berg skole og SFO, spesielt for førskolebarna.
- Barna har med seg feriekofferter hjem i sommerferien, og får fortelle fra sine opplevelser i sin egen samling.
- 6-åringene deltar i 20 timers ART-kurs.
- Den eldste gruppa deltar på påskevandring i arbeidskirka.
- Vi har barnemøter og samtaler med barna hvor barna får uttrykke sin mening og opplever å bli lyttet til.
- Barna erfarer å forhandle, og deltar i diskusjoner, og blir oppfordret til å sette ord på tanker og følelser.
- Barna blir kjent med barnekonvensjonen.

10. VÅRE ARBEIDSMÅTER.

«Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning». Rammeplanen kapittel 8. Barn må støttes til å undre seg og å stille spørsmål. Å legge til rette slik at barn kan ha mulighet til å forske på noe de er interessert i, gir barnet et mangfold av uttrykksmidler. I barnehagen skal vi bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon hos barna. Vi skal bidra til å utvikle hele spekteret av barnets intelligens. Vi veksler mellom spontane og planlagte aktiviteter.

Barnehagens innhold er delt inn i 7 fagområder som er sentrale for opplevelse, utforskning og læring. Vi jobber tverrfaglig og helhetlig, og ser alle fagområdene i Rammeplanen i sammenheng med hverandre. Barns undring og filosofering over handlinger og holdninger i møte med hverandre, legger grunnlaget for refleksjon om seg selv og verden rundt seg.

Å møte barns spørsmål og undring på en yrkesetisk forsvarlig måte legger grunnen for barns medvirkning. Barna opplever at dere innspill og synspunkter blir tatt på alvor. Gjennom utforskning og samtale om verden og fenomener skaffer de seg kunnskap og innsikt på mange områder. Lek med den fysiske verden både ute og inne innebærer utforskning, læring og bearbeiding av inntrykk.

Ved å ta utgangspunkt i barns interesser kan personalet sammen med barn undersøke, stille spørsmål, og sammen finne svar som barn kan være tilfredse med. Formidling av aktuell og relevant kunnskap legger grunnlaget for nye spørsmål og søken etter viten.

Barnehagen legger stor vekt på å inkludere de barna som har ekstra utfordringer inn i fellesskapet. Barn som trenger ekstra hjelp og støtte skal få den sosiale, pedagogiske og fysiske tilrettelegging de behøver for å ha et likeverdig tilbud i barnehagen. Barn med ekstra

behov for støtte og hjelp, skal være en naturlig del av barnehagen og barnegruppene.

I Helgeroa barnehage vektlegger vi:

- Barns medvirkning og observasjoner.
- Prosjektarbeid.
- Digital praksis.
- Dokumentasjon og refleksjon

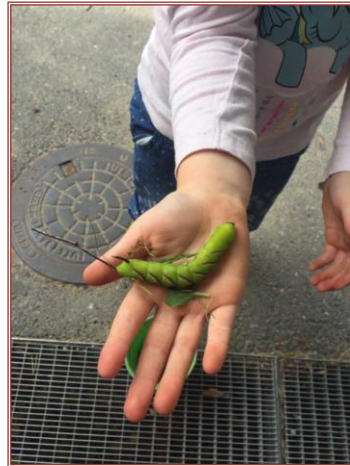
BARNES MEDVIRKNING OG OBSERVASJONER:

Barns medvirkning er et viktig begrep i Rammeplanen. Medvirkning betyr ikke at barna skal bestemme alt. Men vi skal utvikle prosjekter ut fra barnas utforskertrang, og ta vare på barnas kreativitet, nysgjerrighet og utvikle gode samarbeidsevner. Barna skal få mulighet til å våge å gjennomføre og følge sine egne interesser.

Vi må observere for å finne ut hvordan barnet tenker og handler. Samtalene med barna er viktig, og det samme er bevisst bruk av språk og begreper i løpet av dagen. Personalet skal støtte barna, lytte, stille spørsmål og undre seg sammen underveis. Observasjon er ekstra viktig på småbarnsavdelingene der ikke alle barna kan uttrykke seg verbalt.

PROSJEKTARBEID:

I Helgeroa barnehage jobber barna sammen med de voksne i ulike prosjekter. Målet med prosjektene er at barna får økt sin kunnskap og erfaring i det de gjør, samtidig som de lærer seg både samarbeid med andre, og noe om seg selv. Tema for et prosjekt bestemmes ikke i lang tid på forhånd, men det tas utgangspunkt i observasjoner av barnas engasjement og interesser, og i hendelser som opptar dem i dagliglivet eller i den store verden. Dette vil danne grunnlaget for arbeide i en gruppe. Gruppene vil variere i størrelse ut fra hvor mange som er interessert. Arbeidet skal være lystbetont, og en voksen er prosjektleder. Varigheten på prosjektene vil variere med alt fra «to timer til to år». Et prosjekt kan føre til et nytt prosjekt. Barn som er med på et prosjekt, får anledning til å fortelle om dette til de andre underveis. Prosjektene vil være tverrfaglige, og elementer fra de syv fagområdene vil komme inn. For de aller yngste barna som ikke har verbalt språk ennå, vil prosjektene ha hovedfokus på sanseopplevelser og erfaringer. Her tolkes barnas kroppsspråk og uttrykk. Arbeidsplanene til avdelingene vil vise hvilke prosjekter det arbeides med på de ulike avdelingene.

DIGITAL PRAKSIS:

Vår digitale praksis skal bidra til «*barnas lek, kreativitet og læring.*» *Rammeplanen kapittel 8.* I Helgeroa barnehage har vi tilgang på I-pad, PC, smartboard, digitale forstørrelsesglass, projektor, kamera og GoPro kamera. Barna får også møte koding og programmering tilpasset alder. Det er viktig for oss å bruke dette som et supplement, og at det skal være med på å støtte opp om barnas utforskning og læring. Vi vektlegger aktive voksne som bruker dette sammen med barna, og som legger til rette for at barna skal få utforske, leke, lære og selv skape noe gjennom bruk av digitale verktøy. Det er også viktig at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. De voksne i barnehagen har et bevisst forhold til bruk av digitale verktøy, og har retningslinjer for å ivareta barnas personvern.

DOKUMENTASJON OG REFLEKSJON:

- Det er ulike måter å dokumentere på. Dokumentasjonen skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. «Barnehagens dokumentasjon kan gi foreldrene, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen». *Rammeplanen kapittel 7*

Det finnes ulike måter å dokumentere på. Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som handler om å gjøre pedagogisk arbeid synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt. Når personalet og barna reflekterer og diskuterer barnehagens dokumentasjon av praksis blir den til pedagogisk dokumentasjon. Dette hjelper oss til å hele tiden utvikle barnehagens praksis.

Videre handler dokumentasjon om å vise gangen i prosjektarbeidene og prosessene underveis. Det handler om å synliggjøre praksis, og hva barna sier og tenker. Dokumentasjon kan være foto, video, små historier fra barna, barnas tegninger, tankekart, noe de har laget eller skatten de har funnet. Bilder og historier blir lagt inn i barnas permer, hengt opp på veggene eller stilt ut på annen måte, og danner grunnlag for samtale og refleksjon. På den måten undrer vi oss sammen, og lærer av det vi har gjort. Utstilling av prosjekter og prosessene blir vist frem etter hvert som prosjektene blir avsluttet.

Å dokumentere betyr å dele sine opplevelser med andre. Barnas opplevelser har betydning for dem. Gode opplevelser ønsker vi å samle på. Ett er å huske de gode opplevelsene, noe annet er bevisst å samle på dem.

Vi skal alltid ha et etisk perspektiv når det gjelder dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn. Personopplysninger behandles i samsvar med personopplysningsloven.

11. BARNEHAGENS SAMARBEIDSPARTNERE.

SAMARBEID MED BERG SKOLE OG SFO/OVERGANG BARNEHAGE – SKOLE:

Larvik kommune har en egen plan for en trygg overgang fra barnehage til skole. Helgeroa barnehage følger denne planen, og samarbeider tett med Berg skole og SFO. Vi legger godt til rette for trygg overgang fra barnehagen til første klasse og SFO. Dette skjer i samarbeid med barnas hjem. I barnehagen snakker vi om skolen, og går på besøk til skolen. Det blir lagt til rette for at barna skal ta avskjed med barnehagen på en god måte, at de skal glede seg til å begynne på skolen, og at de skal oppleve en sammenheng mellom barnehagen og skolen. På denne måten blir barna kjent med skolen i god tid før første skoledag.

Det er særskilte tiltak og overgangsmøter når det gjelder barn med spesielle behov. Dersom barnehagen skal gi informasjon om enkeltbarn til andre, skal foreldre/foresatte få innsyn og innflytelse på informasjonen. Foreldrene må da undertegne et samtykkeskjema. Samarbeidet skal gå på hva barnet mestrer og kan, og hva de kan trenge hjelp og støtte til.

Det er viktig at skolebarna og barnehagebarna har kontakt med hverandre. Vi legger opp til en kontinuitet i dette arbeidet for at barna skal være tryggest mulig i sitt møte med skolen.

Det er etablert en arbeidsgruppe for samarbeid om overgang barnehage/skole og for samarbeid med 5. klasse/fadderklassen. Der blir fellesaktiviteter planlagt og avtalt, og ideer blir utvekslet.

Barnehagen følger Rammeplanens kapittel 6 om overganger, og Larvik kommunes plan for overgang barnehage – skole.

Hvordan jobber vi med førskolebarna i Helgeroa barnehage:

- Førskolebarna får tilbud om 20 timers ART-kurs med godkjent ART-trener.
- Førskolebarna får være med på Skrivedans, som er forberedende skrive- og leseopplæring.
- Førskolebarna delta ukentlig i førskolegruppe, der de opplever fellesskapet, får små oppgaver de løser sammen, og hvor det er rom for samtaler og refleksjon med pedagogen. Der får de også trening på konsentrasjon og selvstendighet.
- I førskolegruppene legger vi stor vekt på dialogen med barna.
- Førskolebarna drar på svømmeopplæring i høstferien eller vinterferien.
- Førskolebarna er på Farris Naturskole en dag på våren.
- I tillegg har de grupper spesielt tilrettelagt for aldersgruppen, med turer, prosjekter, faglig innhold og sosialt fellesskap som gir barna erfaring, kunnskap og ferdighet som grunnlag og motivasjon til å begynne på skolen.
- Førskolebarna er på matteverksted sammen med 1. klasse på Berg skole.
- Førskolebarna blir godt kjent på skolen, i gymsalen og i lek og aktiviteter.
- Aktiviteter sammen med 5. klasse som skal være faddere når førskolebarna begynner på skolen.
- Vi markerer førskolebarnas avslutning i barnehagen med en høytidelig sommerfest.
- Egen plan for førskolegruppene henger oppe på de to store avdelingene.

ANDRE SAMARBEIDSPARTNERE:

SAMARBEID I FAMILIESENTERET OG HELSESTASJONEN:

Barnehagen samarbeider med familiesenteret i Stavern og Brunlanes.

I familiesenteret kan du få en uforpliktende samtale med en fagperson som har kunnskap om det du ønsker å få bistand til. Dersom du ønsker innspill fra flere faggrupper, kan familiesenteret tilby felles samtale med to eller tre fagpersoner.

Familiesentrene kan tilby ulike former for foreldrerådgivning, gruppetilbud og temakvelder. De har foreldreveiledningsprogrammer, men gir også individuell veiledning om håndtering av vanskelig atferd, vanskelige følelser og håndtering av oppdragelse, grensesetting og trening og stimulering av barn.

Helsestasjonen gir råd og veiledning til barnehagen når det gjelder legemiddelhåndtering og i forhold til smittevern.

De gir også anbefalinger etter avtale med foreldre/foresatte vedrørende inntak i barnehagen. Som en del av samarbeidet mellom helsestasjon og barnehagen, får også alle foreldre et tilbud om at deler av helsestasjonens 4-års kontroll blir gjennomført i barnehagen. Den kalles «4 år, trygg og klar». Det skjer ved at personalet observerer barnet, og i etterkant har en samtale med foreldrene. Det benyttes et fast skjema som forberedelse til samtalen.

SAMARBEID MED PPT:

Barnehagen samarbeider også med PPT. De kan kontaktes for råd og veiledning etter avtale med foreldre.

UTDANNINGSINSTITUSJONER:

Vi samarbeider med Thor Heyerdahl videregående skole, og har elever derfra ute i praksis.

Vi samarbeider med opplæringskontoret ved å ta imot og veilede lærlinger i barnehagen. Vi er partnerbarnehage til Universitet i Sørøst Norge, og tar imot barnehagelærerstudenter derfra.

BRANNSTASJONEN:

Vi har et fast samarbeid med Brannstasjonen. Det betyr at vi får besøk annen hvert år av brannbil og brannmenn med full utrykning. Flambert bor i barnehagen, og de eldste får ha han med hjem til overnatting. Samtidig ber vi om et samarbeid med hjemmene der man får anledning til å sjekke brannvarslere og rømningsveier, og lage avtaler med barna om det skulle oppstå brann.

Barnehagen har 4 brannøvelser i året der barna deltar. Vi har faste rutiner rundt dette, og hver avdeling har sitt møtested ute.

12. BARNEHAGENS TRADISJONER.

I barnehagen møter barna glede ved fest og høytider, og får mulighet til å dele glede og omsorg med hverandre. Gjennom flere år har barnehagen hatt arrangement og tradisjoner som har blitt felles for alle i barnehagen.

I tida før et arrangement skapes det forventninger både for barn og voksne.

I jula og påska formidler vi det kristne budskapet i samsvar med «Lov om barnehage» og Rammepleanen, hvor det står: *Barna skal få kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven, og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen. Rammepleanen kapittel 9.*

Et hovedmål for markeringen av de ulike tradisjonene i barnehagen er å skape en annen stemning, og gi barna gode opplevelser av fellesskap. På oppstartsamtalene spør vi foreldrene om det er viktige merkedager i deres kultur og livssyn som vi kan markere i barnehagen.

OVERSIKT OVER BARNEHAGENS TRADISJONER:

Ut fra samtaler med foreldrene kan det komme markeringer i tillegg. Innholdet på merkedager, tradisjoner og markeringer kommer på avdelingenes arbeids – og informasjonsplaner.

- Vennskapsuker uke 35 og 36
- Høsttema i september med ekstra fokus på grønnsaker, frukt og bær.
- PROSJEKT PERU: FN-dagen markeres 24.oktober med kafe og utlodning.
- Adventskalender 1. – 24. desember.
- Juleverksted med pepperkakebaking og lagning av julegaver og pynt: Hele desember på tvers av avdelingene.
- Luciafest med frokost for familien. 13. desember.
- Juletrepynting uke 49.
- Nissefest 17. desember.
- Julespill i arbeidskirka for de to store avdelingene i desember.
- Vennskapsuker uke 2 og 3
- Samenes nasjonaldag markeres 6. februar.
- Fastelaven med bollebaking 21. februar.
- Karneval 14. februar
- Årets barnehagedag i mars.

- Vinteraktivitetsdag i januar/februar/mars, ut fra vær og føre.
- Påskevandring for førskolebarna uke 13/14.
- Påskefrokost for hele familien 3. april.
- Påskeverksted: Vi lager påskepynt til utstillinger og eget bruk uke 13 og 14.
- Miljøuker med dugnad og Rent og Pent kampanje i april/mai.
- Maifest for barna med tog. Kaffe for foreldre som har anledning.15. mai.
- 17. mai. Barnehagen går i toget på Berg skole med egen fane.
- Sommerfest 10. juni. Sommeravslutning for barn, foreldre og personalet på ettermiddagen.
- Fødselsdager feires fortløpende i barnehagen. Vi heiser flagget, synger bursdagssanger og barnet får være i sentrum.

13. VURDERING

Rammeplanen kapittel 7: «*Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og Rammeplanen*». I Helgeroa barnehage har vi lang tradisjon på vurdering og evaluering av årsplanen og arbeidet vi gjør. På barnehagens personalmøter og planleggingsdager har vi fortløpende vurdering som hele personalgruppa er med på, og som forberedes skriftlig eller muntlig av alle. Der blir også samarbeidet vurdert, - både innad i personalgruppa, foreldresamarbeidet og samarbeidet med andre instanser. Planleggingen gir oss et grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i vårt pedagogiske arbeid, og baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

På avdelingenes avdelingsmøter vurderes hvert enkelt barn og barnegruppa som helhet i forhold til de mål som er satt opp. Resultatet av vurderingen avgjør om mål eller metode må endres eller justeres. Innenfor prosjektarbeidene, blir det fortløpende refleksjon og evaluering. Dokumentasjon er et viktig grunnlag for evalueringsarbeidet.

I forbindelse med jevnlig foreldresamtaler får foreldrene mulighet til å forberede uttalelser vedrørende eget barns trivsel, og om barnehagen tilfredsstillere deres behov og forventninger. Alle foreldre står også fritt til å uttale seg om årsplan på barnehagens foreldremøter, eller komme med innspill vedrørende avdelingenes arbeidsplaner.

I tillegg jobber barnehagen for en åpen dialog med foreldrene i det daglige. Dette blir formidlet, og er et tema på alle samtaler med foreldrene. På den måten jobber vi systematisk for inkludering av alle, og for at Helgeroa barnehage skal være et godt sted for både barn og foreldre. Da kan vi også ta med foreldrenes innspill i vårt plan – og vurderingsarbeid. På denne måten inviterer vi foreldrene til medvirkning i barnehagen.

I tillegg deltar barnehagens samarbeidsutvalg i både planlegging og evaluering av årsplanen. I november/desember sendes det ut ny foreldreundersøkelse som er anonym.

14. FORELDRESAMARBEID OG OVERGANGER.

I Helgeroa barnehage legger vi vekt på et godt samarbeid med foreldrene. Dette er viktig for å oppnå en størst mulig grad av trygghet og trivsel for både små og store. Gjennom ulike former for kontakt mellom foreldre og barnehage, ønsker vi å fremme et samarbeid bygget på åpenhet og gjensidig tillit og respekt. Ansatte og foreldre har et gjensidig ansvar for formidling av informasjon vedrørende barna.

Alle foreldre i barnehagen mottar informasjonsskriv fra barnehagen på mail.

NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN:

Så fort foreldre har takket ja til barnehageplass, begynner det viktige samarbeidet barnehage – hjem. Foreldre får brev og telefon fra barnehagen, og blir invitert på besøk.

Barns trygghet er noe vi i Helgeroa barnehage ser på som grunnleggende ved oppstarten. Vi arbeider for å være omsorgsfulle og trygge voksne, både for barn og foreldre. Da vil en god tilknytning oppstå. Rammeplanen legger stor vekt på at barnehagen skal, i samarbeid med foreldre, legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Det står videre at personalet skal sørge for tett oppfølging den første tiden, slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. Rammeplanen kapittel 6: Overganger Ved oppstart legger vi vekt på å være raus, lyttende og imøtekommende i samhandling med foreldrene. Vi ønsker å skape nære relasjoner som er preget av varme, omsorg og åpen kommunikasjon.

FORELDRESAMTALER OG «ALLE MED»:

I Helgeroa barnehage er det samtale med foreldrene til nye barn i løpet av den første uka barna er i barnehagen. Ellers har vi foreldresamtaler to ganger pr. år. Ut over dette er vi åpne for samtaler dersom foreldrene ønsker det. Tanken bak foreldresamtaler er at vi skal gi hverandre informasjon om barna. Det er nyttig for personalet å høre fra foreldrene hvordan de opplever barnas forhold til barnehagen. Det kan også være spesielle ting som vedrører barna som vi kan drøfte. Personalet har taushetsplikt. Det er også mulig å kontakte oss på telefon. Gjennom denne måten å arbeide på er barnehagen et supplement og en støtte til foreldrene i oppdragelsen av barna.

I samtalene har også foreldre/foresatte anledning til å komme med innspill, ønsker og behov til barnehagen. *Rammeplanen kapittel 5 Samarbeid mellom hjem og barnehage.*

Helgeroa barnehage bruker observasjonsverktøyet «Alle med». Dette observasjonsverktøyet gir et bilde av barnets utvikling på alle de viktige områdene. Dette vil komme som et tilbud til alle foreldre i barnehagen, og danne grunnlag for foreldresamtalene.

TRYGG OVERGANG FRA LITEN TIL STOR AVDELING:

Alle foreldre får tilbud om overgangssamtale når barnet skal over fra liten til stor avdeling. Pedagoger fra begge avdelinger deltar. Hensikten er at barn og foreldre skal få en trygg og god start på ny avdeling, og at det utveksles informasjon og forventninger til overgangen. I forkant av overganger, har barnehagen en besøksplan for de barna det gjelder. *Rammeplanen kapittel 6 Overgang innad i barnehagen.*

Barna som skal bytte avdeling begynner med korte besøk på de to store avdelingene fra tidlig på våren. Etter hvert som det blir avklart hvilken avdeling de skal begynne på, blir besøkende hyppigere og lengre. I starten har barna med seg en trygg omsorgsperson fra egen avdeling. Hensikten er å bli kjent med personalet og barna, utforske rom og leker som finnes der, og delta i samling og måltid. Omsorgspersonen fra liten avdeling, vil trekke seg unna når vi ser at barnet er klart for det. Det er viktig at overgangen skjer på barnas premisser og deres tempo.

OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE / SFO:

Helgeroa barnehage har gode rutiner for overgang barnehage – skole. Vi følger Larvik kommunes rutiner, og siden vi ligger vegg i vegg med skolen, har vi flere aktiviteter i tillegg. Målet er en god avslutning på barnehagelivet, og en trygg oppstart på skolen. Barna er kjent med skolen uteområde, gymsal og klasserom, og har både vært på besøk og hatt felles aktiviteter med skolen. Se planen i kapittel samarbeid med Berg skole og SFO.

DUGNAD:

Barnehagen har en/to dugnader, en høst og en vår. Da jobber vi sammen med vedlikehold av lekeapparater, raking, etterfylling av sand osv.

FORELDREKAFFE:

Det blir i forbindelse med Lucia og påske invitert til frokost i barnehagen. I tillegg inviteres alle foreldre på kafé i forbindelse med prosjekt Peru 24. oktober. Dette er uhøytidelige sammenkomster der foreldrene kan bli bedre kjent med hverandre og personalet, - og barn, foreldre og personalet kan hygge seg sammen. På 16. mai inviteres også alle foreldre til kafé.

OPPSLAGSTAVLA:

På hver avdeling henger det oppslagstavle i garderoben med orientering til foreldrene, bl.a. oppsummering av dagen. Der blir arbeidsplaner med evt. endringer hengt opp.

Arbeidsplanene blir også sendt ut til alle. Se også etter viktige beskjeder på døra til avdelingen.

På barnehagens hjemmeside vil også arbeidsplanene legges ut. Der vil det stå viktig informasjon om barnehagen.

FORELDREMØTER:

Det er et foreldremøte i september. 17. 09 for de to små avdelingene og Humla. 25. 09 for de to store avdelingene. På høstens møte blir deler av årsplan presentert, og det er valg av foreldre til SU. Avdelingene vil også fortelle om oppstarten, og sine planer for barnehageåret. Våren 2020 vil vi ha en foreldre/barn kveld for de barna som blir førskolebarn 2020/2021.

BARNEHAGENS SAMARBEIDSUTVALG:

I følge "Lov om barnehage", skal hver barnehage ha et samarbeidsutvalg.

Lovens kapittel 2, § 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg sier følgende:

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

I lovens forskrifter kapittel 2, § 4, - beskrives samarbeidsutvalgets oppgaver som følger:

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet blir forelagt samarbeidsutvalget.

Foreldrene i samarbeidsutvalget og deres vararepresentanter danner et arbeidsutvalg som skal hjelpe/avlaste personalet med gjennomføring av dugnader, julefest, sommerfest og andre arrangement.

Det velges to nye representanter hvert år.

Representantene sitter for to år av gangen.

Det er også valgt to representanter for de ansatte. Disse har hver sin vararepresentant, og blir valgt hvert år. Styret sitter som sekretær i Samarbeidsutvalget.

Det er viktig for barnehagen og barnas beste at det er et godt samarbeid mellom barnehagen og foreldrene.

Samarbeidsutvalget er en viktig del av dette samarbeidet.

Samarbeidsutvalget skal jobbe for en åpen dialog mellom barnehage og foreldre.

15. PERSONALSAMARBEID.

PLANLEGGINGSDAGER:

Fem dager hvert barnehageår er avsatt til planleggingsdager. Da er barnehagen stengt. Personalet jobber da med evaluering, pedagogiske planer og kompetanseheving. Det blir sendt ut egne skriv/mail om planleggingsdagene i barnehagen, og foreldrene blir også minnet på dagene i avdelingenes arbeidsplaner. Årets planleggingsdager er: 30. august, 22. november, 2. januar, 22. mai og 19. juni.

DAGLIG ORIENTERING:

Vi orienterer hverandre daglig om beskjeder fra foreldre, om spesiell post/telefoner, om aktiviteter som er planlagt og fordeler de ulike arbeidsoppgaver. Ved fravær ser vi huset under ett, og hjelper hverandre for at dagene skal bli best mulig både for barn og voksne.

AVDELINGSMØTER:

Hver avdeling har møte en gang i uka. På avdelingsmøter drøfter vi enkeltbarns trivsel og utvikling, barnegruppas behov, samt pedagogiske planer, arbeidsformer og rutiner. Arbeidsplanene gir informasjon om hvilke dager hver avdeling har sine møter.

PERSONALMØTER:

Dette er møter der hele personalgruppa deltar. Disse møtene holdes etter at barnehagen er stengt, en gang pr. mnd. På personalmøter tar vi opp saker av betydning for fellesskapet:

- årlig gjennomgang av taushetsplikt, beredskapsplaner, barnehagens rutiner, risikovurderinger, brannsikkerhet, informasjons- og meldeplikt til barnevernet.
- målsettings /planleggingsarbeid, vurdering, helART
- samarbeid, arbeidsmåter, arbeidsrutiner, vaktlistene og hvordan dette fungerer i forhold til foreldrene
- planlegging på lengre sikt, årsplan, virksomhetsplan
- diskusjon og planlegging av foreldresamarbeid, holdninger og ansvar i forhold til enkeltbarn og barnets foreldre
- overganger
- informasjon om rundskriv, nye retningslinjer osv.
- presentasjon av ny faglitteratur, barnebøker og spill
- referater fra ulike møter og kurs
- arbeid med «Alle med»

AVDELINGSLEDERMØTER:

Med bakgrunn i sin utdanning er det barnehagelærerne i barnehagen som har hovedansvaret for det pedagogiske arbeidet. Møter for lederne på hver avdeling bidrar til å koordinere og videreutvikle det pedagogiske arbeidet. Her kan pedagogene utveksle erfaringer, diskutere pedagogikk og ny faglitteratur. Gruppa har møte en gang i uka.

KURS OG KOMPETANSEUTVIKLING FOR PERSONALET:

Det utarbeides egen kompetanseplan for de ansatte hvert år.

Grasshoppa

Marihøna

Humla

Loppa

Sommerfuglen

